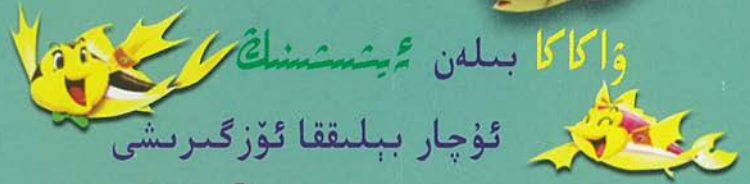
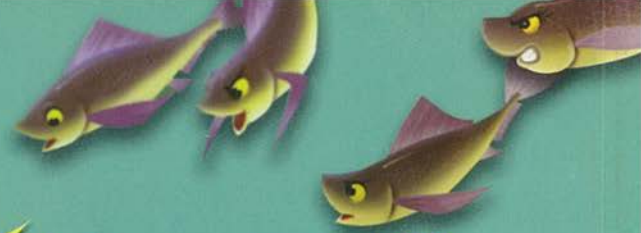
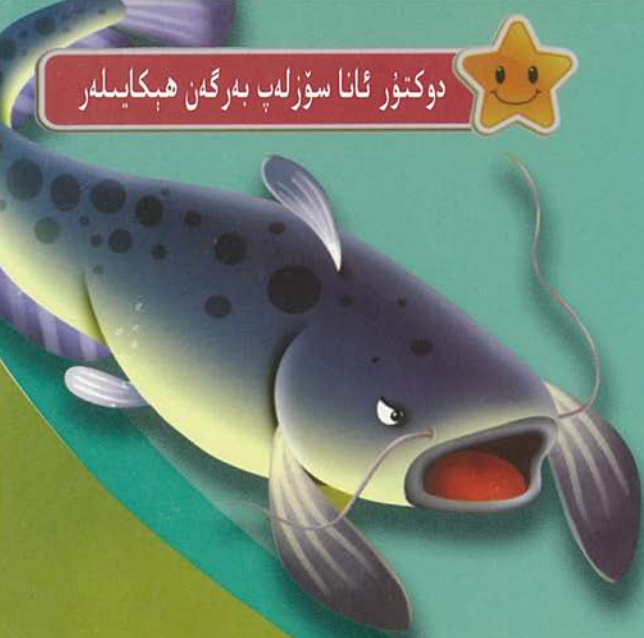

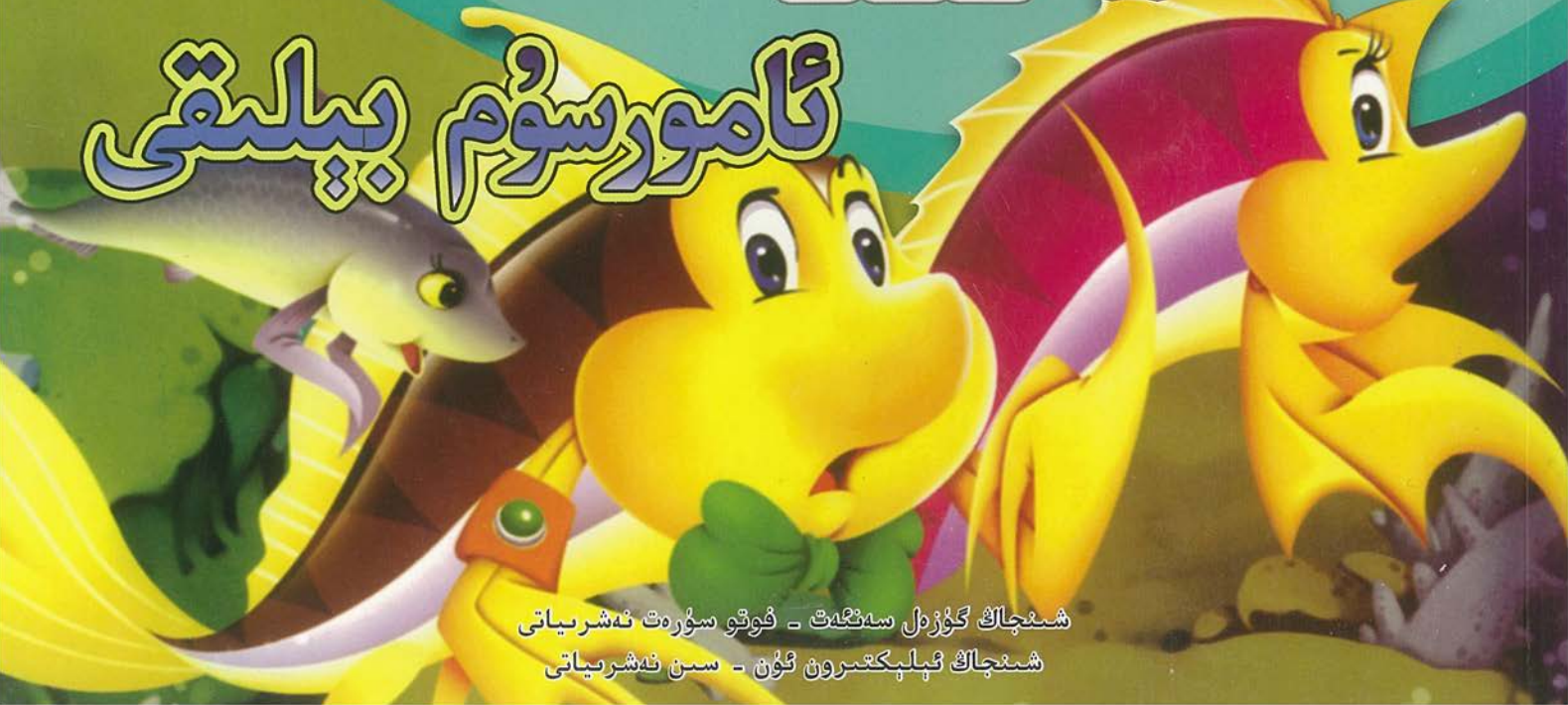
دوكتور ئانا سۆزلەپ بەرگەن ھېكايىلەر

ۋاكاكا بىلەن ئىشىنىشنىڭ
ئۇچار بېلىققا ئۆزگىرىشى

ياۋۇر

ئامورسوم بېلىقى

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى
شىنجاڭ ئېلېكترون ئۇن - سىن نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

恶斗大鲶鱼:维吾尔文/黎程程编;阿孜古丽·阿不力米提译.——乌鲁木齐:新疆美术摄影出版社;新疆电子音像出版社,2011.5

(博士妈妈讲故事)

ISBN 978-7-5469-1357-5

I. ①恶… II. ①黎… ②阿… III. ①连环画-作品
—中国-现代 IV. ①J228.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2011)第 088970 号

丛 书 名 博士妈妈讲故事
书 名 恶斗大鲶鱼
主 编 黎程程
译 者 阿孜古丽·阿不力米提
责任编辑 努尔阿利亚·阿布都克里木
责任校对 买哈巴·铁外库
制 版 乌鲁木齐标杆集书刊设计有限公司
出 版 新疆美术摄影出版社
新疆电子音像出版社
发 行 新疆新华书店
印 刷 新疆新华印刷厂
开 本 880 mm × 1230 mm 1/24
印 张 2
版 次 2011 年 5 月 第 1 版
印 次 2011 年 6 月 第 1 次印刷
书 号 ISBN 978-7-5469-1357-5
总 定 价 58.00 元(全十册)

ۋاكاكا ئاكا - سىڭلىنىڭ بىلىكى ئۈستىدىكى كىچىك كۈنۈپكا بىر يېنىپ، بىر
ئۆچۈپ تۇرىدىكەن. يەنە تېخى «دۇ، دۇ» قىلىپ ئاۋازمۇ چىقىرىدىكەن.

بۇ ۋاقىتتا يىراقتىن بىر تونۇش ئاۋاز ئاڭلىنىپتۇ:
— ۋاكاك، ئەيشىشى، مەن دەننى تاغاڭلار، سىلەرنىڭ ئۆيگە قايتىدىغان ۋاقىتڭلار بولدى، كو-
نۇپكىنى باسساڭلار ئۆيگە قايتىسىلەر.

بۇ ۋاقىتتا ۋاكاكا خۇشال بولغىنىدىن دەرھاللا:

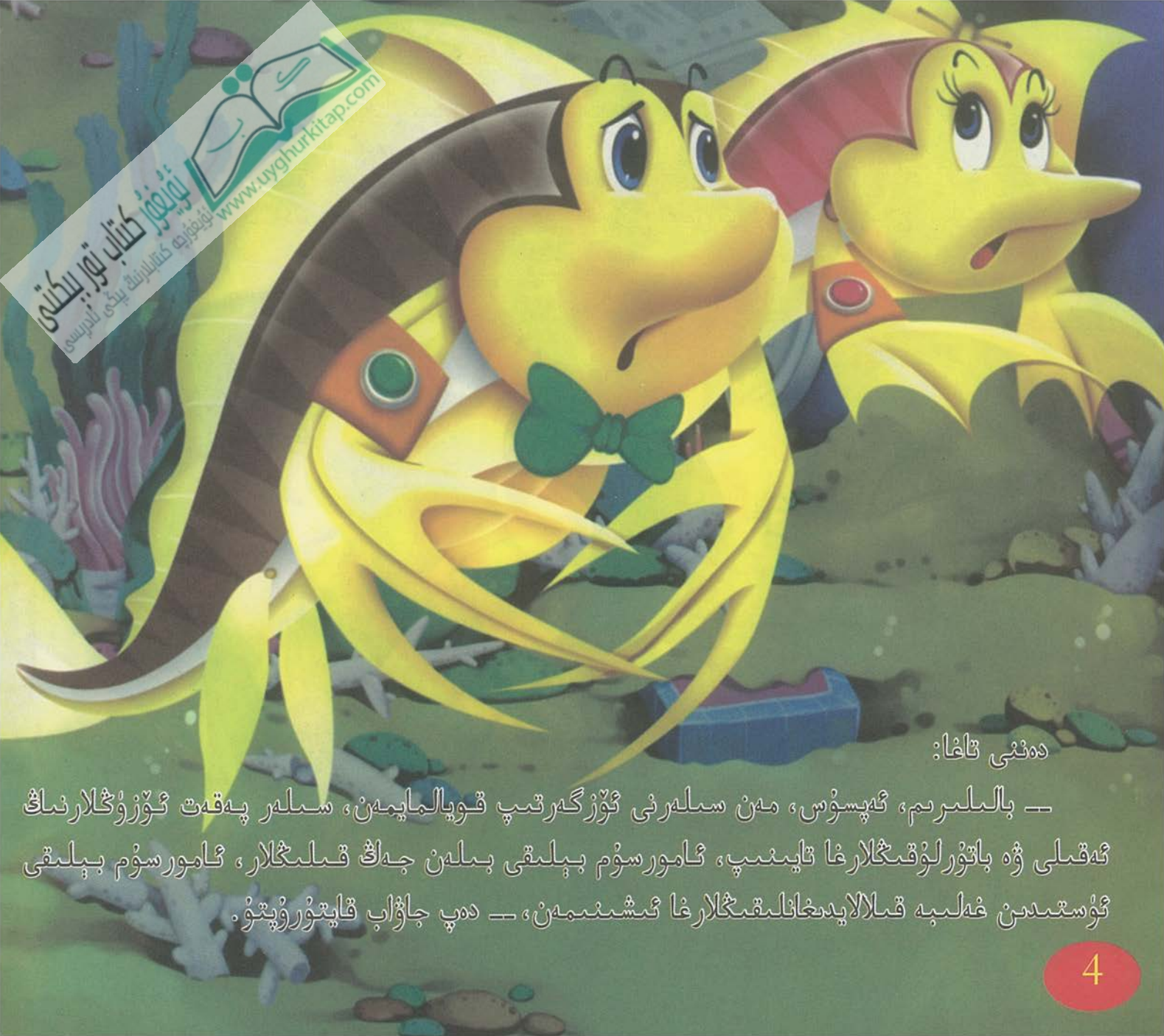
-- دەننى تاغا، مېنى لەھەڭگە ئۆز گەرتىپ قويالامسىز؟ بۇ يەرنى ياۋۇز ئامور.

سۇم بېلىقى قالايمىقان قىلىدىكەن، -- دەپتىكەن، ئەيىشىشمۇ قوشۇمچە قىلىپ:

-- دەننى تاغا، مەنمۇ لەھەڭگە ئۆز گىرىپ، بۇ ياۋۇز ئامور سۇم بېلىقىنى قوغلىد.

ۋېتىمەن، -- دەپتۇ.

دەننى تاغا:

— بالىلىرىم، ئەپسۇس، مەن سىلەرنى ئۆزگەرتىپ قويايمايمەن، سىلەر پەقەت ئۆزۈڭلارنىڭ ئەقىلى ۋە باتۇرلۇقىڭلارغا تايىنىپ، ئامورسۇم بېلىقى بىلەن جەڭ قىلىڭلار، ئامورسۇم بېلىقى ئۈستىدىن غەلبە قىلالايدىغانلىقىڭلارغا ئىشىنىمەن، — دەپ جاۋاب قايتۇرۇپتۇ.

ۋاكاكا جىددىيلەشكىنىدىن، يالۋۇرۇپ:
— دەننى تاغا، ئۆتۈنۈپ قالايلى، ئەمدى كېچىك.
سەك ئۆلگۈرەلمەيمىز، — دەپتۇ.

ساردىنا بېلىق ھەدە، ۋاكاكا ئاكا - سىڭلىڭنىڭ مۆزلىرىنى ئاڭلاپ، چۈ-
شەنلەمەي ئۇلاردىن:

— سىلەر كىمگە گەپ قىلىۋاتىسىلەر؟ نېمە لەھەڭ، ئاممى سۇم بېلىقى،
ئۇلارنىڭ ھەممىسى ياۋۇز، بىز ئۆلسەكمۇ تەڭ كېلەلمەيمىز.

دەل مۇشۇ پەيتتە، ھېلىقى ئامورسۇم بېلىقى سۇدىن
شۇڭغۇپ چىقىپتەكەن ئەيشىشى قورققىنىدىن:
— بولمىدى! ئامورسۇم بېلىقى كەلدى، — دەپ ۋارقىراپتۇ.

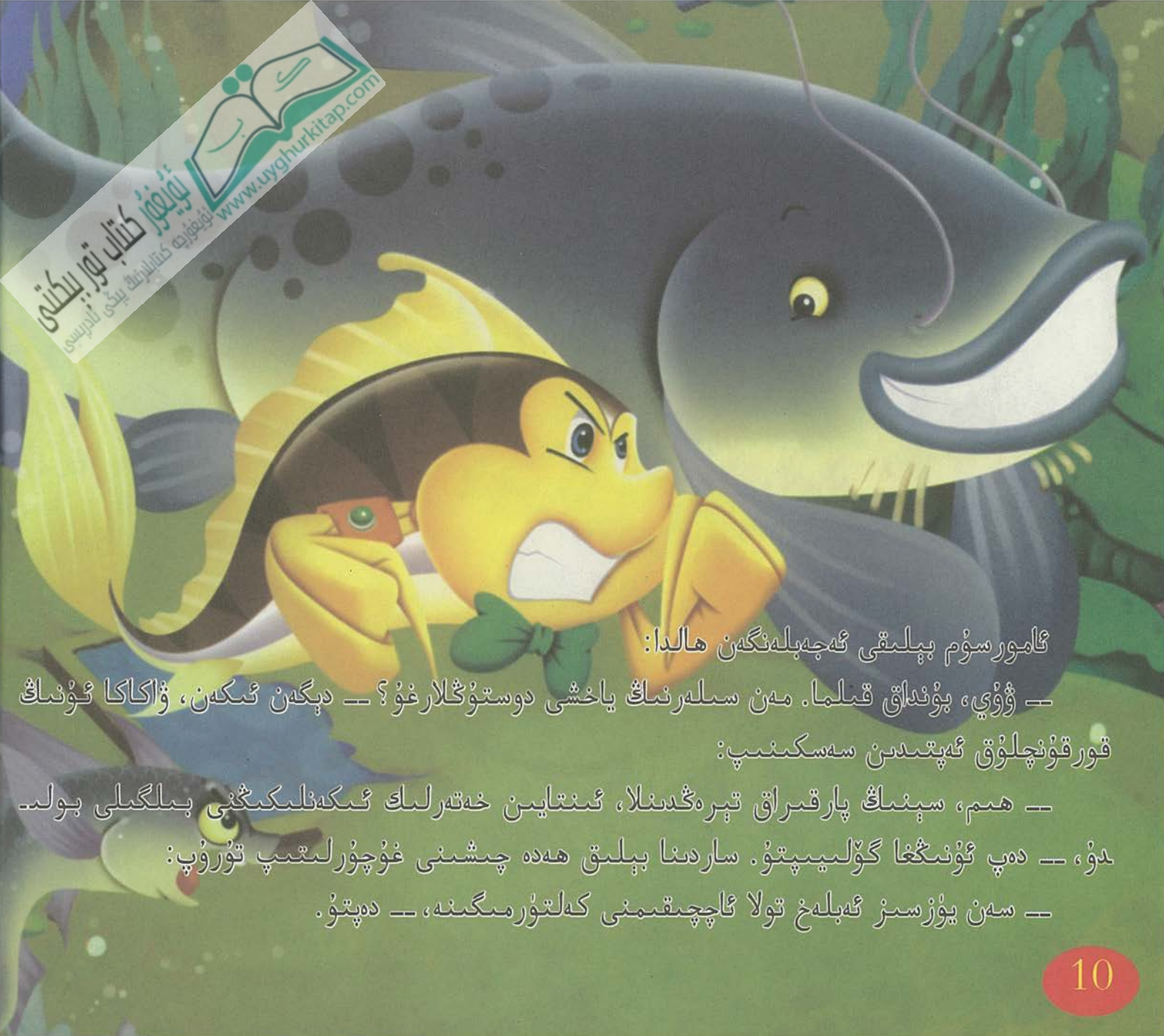

ھېلىقى بەدنى سىلىق، ئىككى تەرەپىدە ئۇزۇن بۇرۇ-
تى بار، ئېڭىكىدە بىرنەچچە تال ساقىلىنى تىترىتىپ
تۇرغان ئامورسۇم بېلىقى كۆزلىرىنى ئالا - يېشىل
قىلىپ، «ھى، ھى» دەپ ھىيلىگەرلەرچە كۈلۈپ:
— كۆپچىلىك ياخشىمۇسىلەر! — دەپتۇ.

ئامورسۇم بېلىقى ياسالمىلىق بىلەن:
— قورقماڭلار، مەن سىلەرنى كۆرگىلى كەلدىم. بىز ئويۇن
ئوينىساق بولامدۇ؟ — دېيىشىگە، ساردىنا بېلىق ھەدە «تۇفېي»
دەپ ئۇنىڭغا بىرنى تۈكۈرۈپتۇ.

ئامورسۇم بېلىقى ئەجەبلەنگەن ھالدا:

— ۋۇي، بۇنداق قىلما. مەن سىلەرنىڭ ياخشى دوستۇڭلارغۇ؟ — دېگەن ئىكەن، ۋاكاكا ئۇنىڭ

قورقۇنچلۇق ئەپتىدىن سەسكىنىپ:

— ھىم، سېنىڭ پارقىراق تېرەڭدىنلا، ئىنتايىن خەتەرلىك ئىكەنلىكىڭنى بىلگىلى بولىدۇ،

— دەپ ئۇنىڭغا گۈللىپتۇ. ساردىنا بېلىق ھەدە چىشىنى غۇچۇرلىتىپ تۇرۇپ:

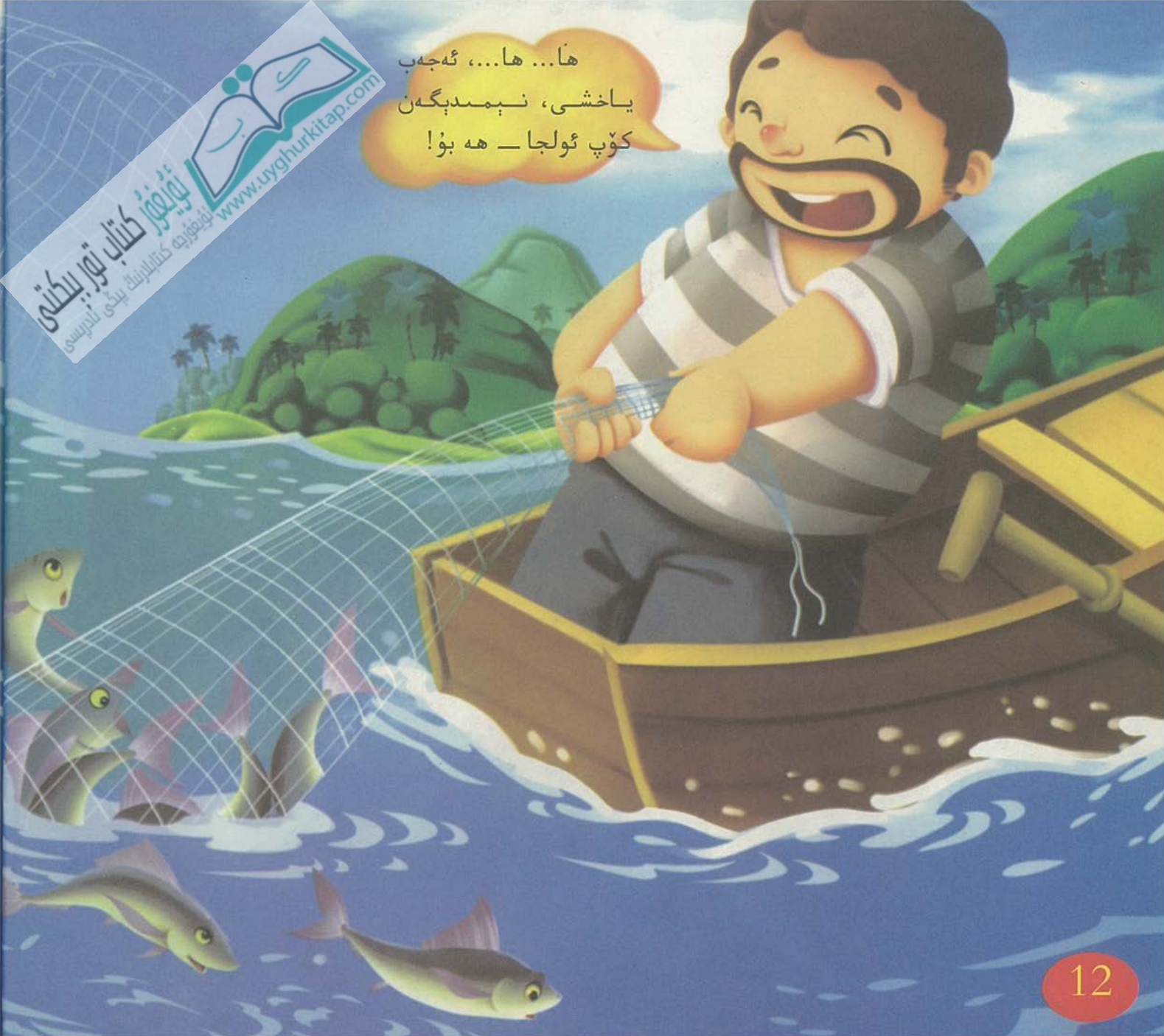
— سەن يۈزسىز ئەبلەخ تولا ئاچچىقىمنى كەلتۈرمىگىنە، — دەپتۇ.

ئەيشىشى بۇنىڭدا قانداق مەخپىيەتلىك يوشۇرۇنغانلىقىنى
بىلگۈسى كېلىپ:

— مەن بۇنى يەنىلا چۈشەنمىدىم، ئادەملەر نېمىشقا ئامورسۇم
بېلىقىنى سۇ ساندۇقىغا سولايدۇ؟ — دەپ سوراپتۇ.

ئا... ھا... ھا... ئەجەب
ياخشى، نېمىدېگەن
كۆپ ئولجا - ھە بۇ!

ساردىنا بېلىق ھەدە چۈشەندۈرۈپ:

— ئىنسانلار ساردىنا بېلىقىنى يېيىشنى ياخشى كۆرىدۇ. چۈنكى بىزنىڭ گۆشىمىز ئىنتايىن يېيىشلىك، بەدىنىمىزدە نۇرغۇنلىغان ئوزۇقلۇق ماددىلار بار، تىرىك بېلىق ئەلۋەتتە ئۆلۈك بېلىققا قارىغاندا پۇلغا يارايدۇ — دە، — دەپ جاۋاب بېرىپتۇ.

بىراق، بىز بېلىقلارنىڭمۇ كېمىدە بېشىد-
مىز قايدۇ. بىز قىرغاققا چىقىپ بولغىچە، ئار-
مىزدىكى كۆپلىگەن بېلىقلار دېڭىز دولقۇنىغا
بەرداشلىق بېرەلمەي ئۆلىدۇ. بۇ چاغدا بېلىقچى-
لارنىڭ پايدىسىمۇ كېمىيىپ كېتىدۇ.

ھەي! يەنە زىيان
بولدى - دە!

ئۇخ...

ساردىنا بېلىق ھەدە ئارقىدىنلا:
— ئىنسانلار كېيىن، بىزنىڭ قېپىقتا
«قاتتىق ئۇيقۇ»غا كېتىدىغانلىقىمىزنى، دولقۇن
كۆتۈرۈلگەن ۋاقىتتا ئۇيقۇ ھالەتتە، دېڭىز دول-
قۇنىنىڭ سىلكىنىشىدىن ئۆلۈپ كېتىدىغانلىق-
قىمىزنى بايقاپ قاپتۇدۇ، — دەپتۇ.

ھا... ھا... تېز قېچىڭلار،
مەن سىلەرنى قوغلاۋاتىمەن!

— ئۇ ئەبلەخلەر بىز سەگەك تۇرساق، دېڭىز دولقۇنىغا قارشى تۇرۇپ ھايات قالىدىغانلىقىمىز-
نى بېلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن رەقىبىمىز بولغان ئامورسۇم بېلىقىنى تور سېۋەتكە سولايدۇ. بۇنداق بول-
غاندا بىز ساردىنا بېلىقلىرى ئۇنىڭدىن قورقۇپ، ھايات قېلىش ئۈچۈن سەگەك تۇرۇشقا مەجبۇر بو-
لىمىز ۋە ھەر تەرەپكە قاچىمىز ھەمدە ئۆلمەي ئۇزۇن تۇرالايمىز، — دەپتۇ ساردىنا بېلىق ھەدە.

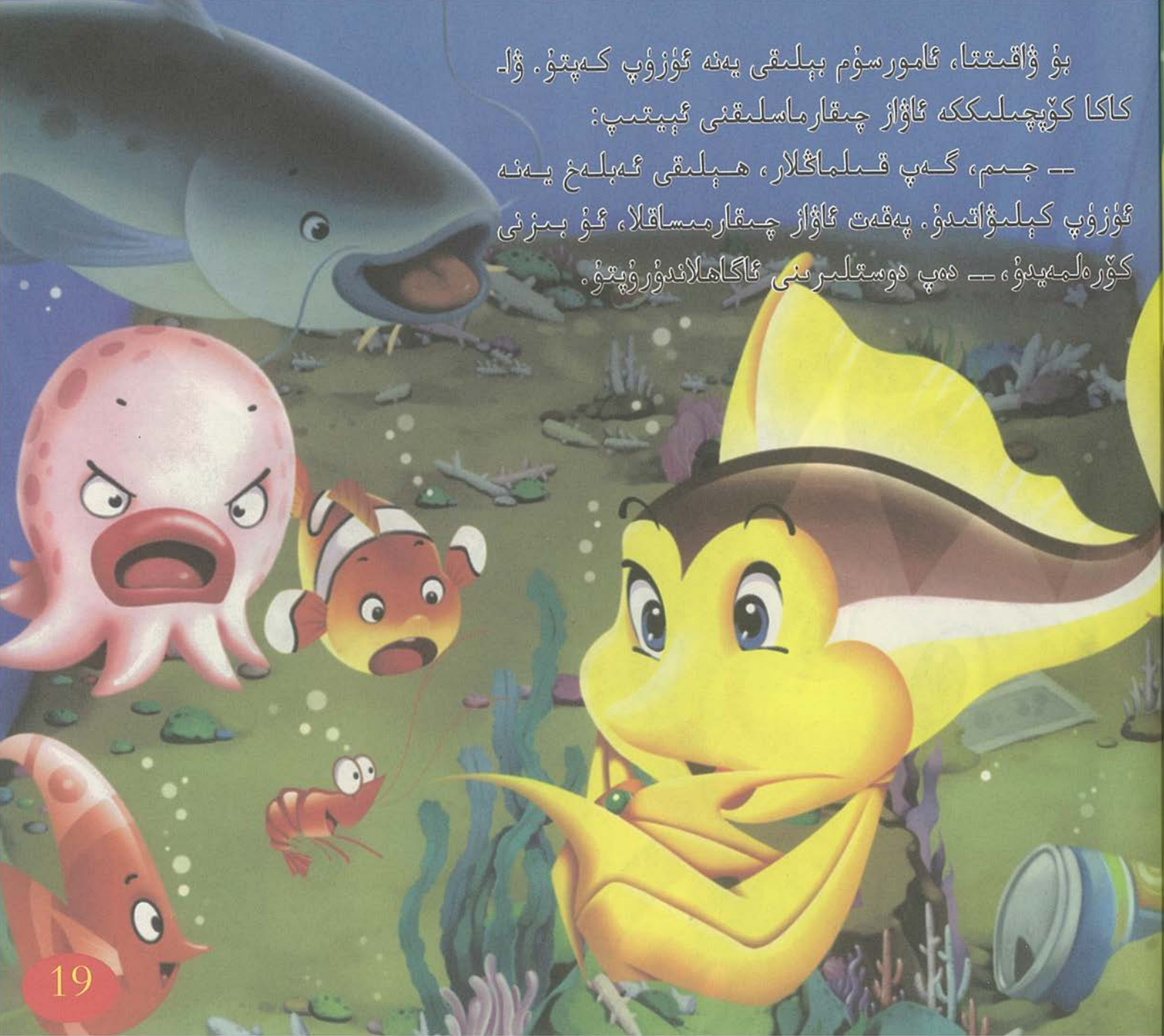

— ئەسلىدە مۇنداق ئىكەندە! —
بۇنى ئاڭلىغان كۆپچىلىك ئىنتايىن
غەزەپلىنىپتۇ.

بۇ ۋاقىتتا، ئامورسۇم بېلىقى يەنە ئۇزۇپ كەپتۇ. ۋا-
كاكا كۆپچىلىككە ئاۋاز چىقارماسلىقىنى ئېيتىپ:
— جىم، گەپ قىلماڭلار، بېلىقى ئەبلەخ يەنە
ئۇزۇپ كېلىۋاتىدۇ. پەقەت ئاۋاز چىقارمىساقلا، ئۇ بىزنى
كۆرەلمەيدۇ، — دەپ دوستلىرىنى ئاگاھلاندۇرۇپتۇ.

ساردىنا بېلىق ھەم بېلىشنى چايقاپ:

— بېلىقلار كېچىدە كۆنۈزگە قارىغاندا كۆپ

ھەرىكەت قىلىدۇ، ئۇلارنىڭ بېلىشنى چايقاپ قېلىشىغا

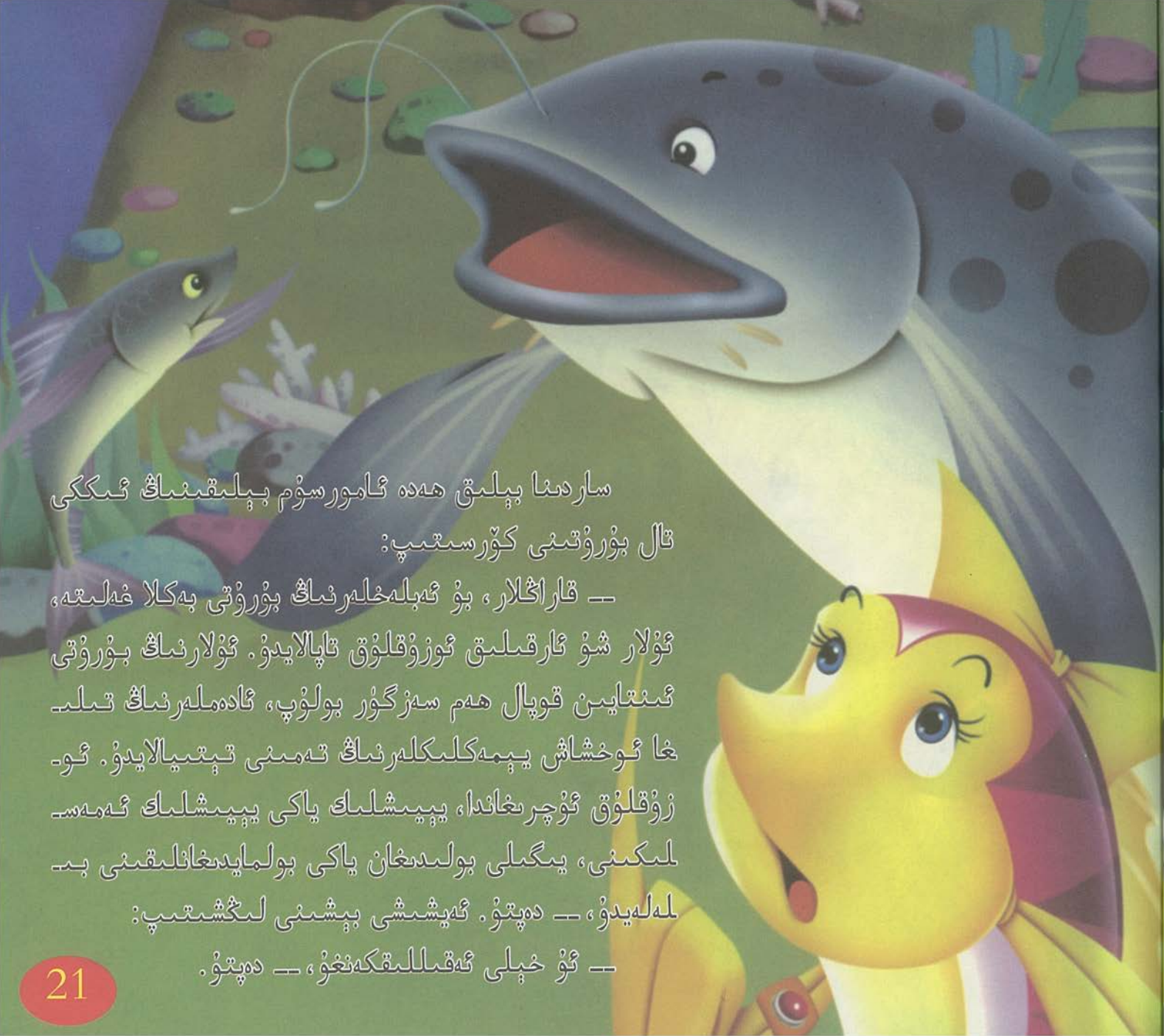
ئامالى بار، — دەپتىكەن، ۋاكاكا ھەم ئۇلارنىڭ بېلىشنى چايقاپ

— ھە؟ بۇ... — دېگىنىچە تۇرۇپ

www.hurkitap.com
بېلىقنى چايقاپ قېلىشنى چايقاپ
بېلىقنى چايقاپ قېلىشنى چايقاپ
بېلىقنى چايقاپ قېلىشنى چايقاپ

ساردىنا بېلىق ھەدە ئامورسۇم بېلىقىنىڭ ئىككى
قال بۇرۇتىنى كۆرسىتىپ:
— قاراڭلار، بۇ ئەبلەخلەرنىڭ بۇرۇتى بەكلا غەلىتە،
ئۇلار شۇ ئارقىلىق ئوزۇقلۇق تاپالايدۇ. ئۇلارنىڭ بۇرۇتى
ئىنتايىن قوپال ھەم سەزگۈر بولۇپ، ئادەملەرنىڭ تىلى-
غا ئوخشاش يېمەكلىكلەرنىڭ تەمىنى تېتىيالايدۇ. ئو-
زۇقلۇق ئۇچرىغاندا، يېپىشلىك ياكى يېپىشلىك ئەمەس-
لىكىنى، يىگىلى بولىدىغان ياكى بولمايدىغانلىقىنى بى-
لەلەيدۇ، — دەپتۇ. ئەپشىشى بېشىنى لىڭشىتىپ:
— ئۇ خېلى ئەقىللىقكەنغۇ، — دەپتۇ.

ساردىنا بېلىق ھەدە يەنە:

— ئامورسۇم بېلىقىنىڭ ھەممىسى ئاچ كۆز، مەيلى ئۆسۈم-

لۈك ياكى ھايۋان بولسۇن، تىرىك، ئۆلۈك ھەتتا ئېچىنغان، بۇزۇل-

غان نەرسە بولسۇن ھەممىنى يەيدۇ، — دەپتىكەن، ۋاككا بۇ زوم-

گەرلەردىن نەپەرەتلەنگەن ھالدا مۇشتۇمنى تۈگۈپ:

— مەن ئۇنى تازا بىر ئەدەپلەپ قويىمىسام بولمايدۇ، — دەپتۇ.

ئامورسۇم بېلىقى كۆپچىلىكنىڭ پارىڭىنى
ئاڭلاپ قاپتۇ - دە بۇرۇتىنى قايرىپ، ئېغزىنى
قىيساتقىنچە، سوغۇق كۈلۈپ تۇرۇپ:

— ھى... ھى... بۇنچىۋالا كۆپ بېلىقنىڭ بارلىقنى
ئويلىماپتىمەن، قورسىقىم تازا ئېچىپ تۇراتتى.
ھىم، ئارىسىدىن يوغان بېلىقنى تاللاپ يەي، — دەپ
ئۇلارنى تۇتۇشقا تەمشلىپتۇ.
ساردىنا بېلىقلىرى قورققىنىدىن تۈگۈلۈۋېلىپ،
كۆز يېشى قىلىشىپتۇ.

ئامورسۇم بېلىقى مەغرۇرلانغان ھالدا سېمىز ساردىنا بېلىقىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ:
— ئاتايىن سەن ئۈچۈن كەلدىم، ھەي ئاڭلىدىڭمۇ! — دەپ ۋارقىراپتىكەن، ساردىنا بېلىقى

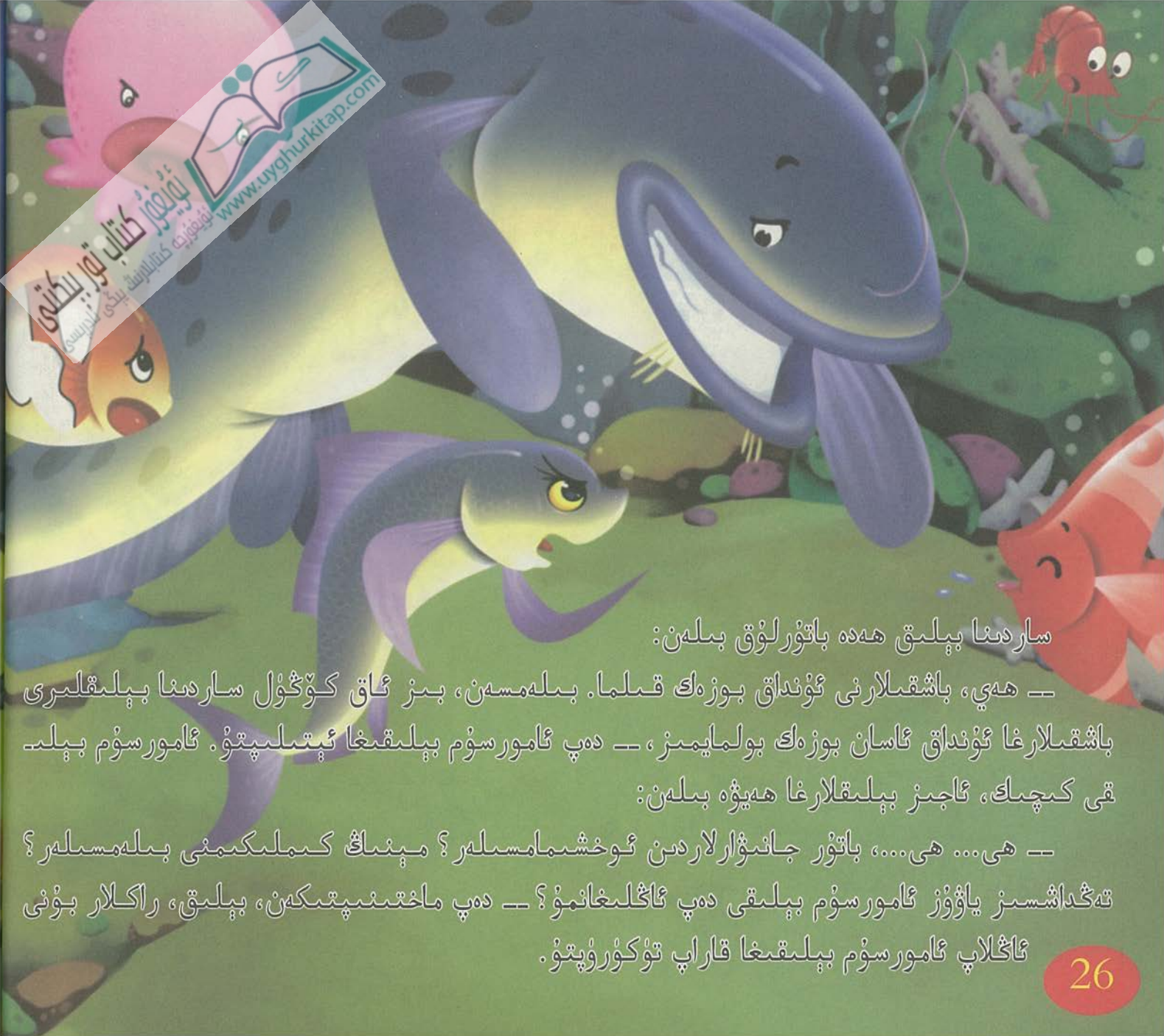
قورققىنىدىن:

— ياق، ياق! — دەپ ۋارقىراپ كېتىپتۇ.

ساردىنا بېلىق ھەدە ئامورسۇم بېلىقىنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ غەزىپى تې-
شىپتۇ. ئۇ، ۋاكاك ئاكا - سىڭىلغا قاراپ:
— ھىم، مەن ئۇنىڭ بۇرۇتىنى چىشلەي، ئۇ نېمىگە ئاچچىقلايدىكىن
قېنى، — دەپتۇ.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكەتى
ئۇيغۇر كىتابخانىسى بىكى تەرجىمىسى
www.uighurkitap.com

ساردىنا بېلىق ھەدە باتۇرلۇق بىلەن:

— ھەي، باشقىلارنى ئۇنداق بوزەك قىلما. بىلەمسەن، بىز ئاق كۆڭۈل ساردىنا بېلىقلىرى باشقىلارغا ئۇنداق ئاسان بوزەك بولمايمىز، — دەپ ئامورسۇم بېلىقىغا ئېتىلىپتۇ. ئامورسۇم بېلىقى كىچىك، ئاجىز بېلىقلارغا ھەيۋە بىلەن:

— ھى... ھى...، باتۇر جانىۋارلاردىن ئوخشىمىمىسىلەر؟ مېنىڭ كىملىكىمنى بىلەمسىلەر؟ تەڭداشسىز ياۋۇز ئامورسۇم بېلىقى دەپ ئاڭلىغانمۇ؟ — دەپ ماختىنىپتەكەن، بېلىق، راككۇلار بۇنى ئاڭلاپ ئامورسۇم بېلىقىغا قاراپ تۈكۈرۈپتۇ.

ۋاكاكا ئاكا - سىڭىلار بىر - بىرىگە
قاراپ، بىرلىكتە:
— قۇرۇق پاراڭنى قوي، بىر، ئىككى،
ئۈچ! — دەپ ئۇنىڭغا ئېتىلىپتۇ.

— بىر، ئىككى، ئۈچ ھۇررا! ئەيشىشى
ئۇلار ئۈچەيلەن بىرلىكتە ئامورسۇم بېلىقىغا
ئېتىلىپ، بىر مۇشتىدىن ئۇنى يېقىتىۋې-
تىپتۇ.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكەتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئىدىيىسى

www.uighurbooks.com

ئامورسۇم بېلىقى باتۇر ۋاككا ئاكا - سىڭىل ۋە
ساردىنا بېلىق ھەدىنىڭ ئۆزىنى يىقىتىۋېتىدىغىنىنى
ئويلاپمۇ باقمىغانىكەن، ئۇ «ۋايىيەي، ۋايىيەي» دەپ قور-
سىقنى تۇتۇپ قاپتۇ، ۋاككا ئامورسۇم بېلىقىنى كې-
لىشتۈرۈپ يەنە بىر مۇشت سالغان ئىكەن، ساردىنا
بېلىق ھەدە ۋە ئەيشىشى خۇشال بولۇپ، چاۋاك چىلىپ
كېتىپتۇ.

ئامورسۇم بېلىقى غەزەپتىن ساردىنا بېلىقلىرىغا شالسىد.
نى چاپرىتىپ:
— ھىم، سەنلەر ئۆزۈڭلارنى چاغلىماي، تېخى مەن بىلەن
ئېلىشماقچىما، — دەپتۇ.

ساردىنا بېلىقلىرى ئامورسۇم بېلىقىغا غەزەپ
بىلەن:

— بىز ھەرگىزمۇ سېنىڭدەك ئەبلەختىن
قورقۇپ قالمايمىز. ساڭا ساردىنا بېلىقلىرىنىڭ باتۇر-
لۇقىنى بىر كۆرسىتىپ قويايلى، — دەپتۇ.

ئامورسۇم بېلىقى تۇيۇقسىزلا ئاغزىنى يوغان ئېچىپ، ساردىنا بېلىق ھەدىنى
چىشلەپ ھەيۋىسىنى كۆرسىتىپ قويماقچى بويىتۇ. ساردىنا بېلىق ھەدىمۇ ئۇنداق ئاسان
بوزەك بولماپتۇ. ئۇ سەزگۈرلۈك بىلەن ئامورسۇم بېلىقىنى ئازدۇر بۇتتاپتۇ.

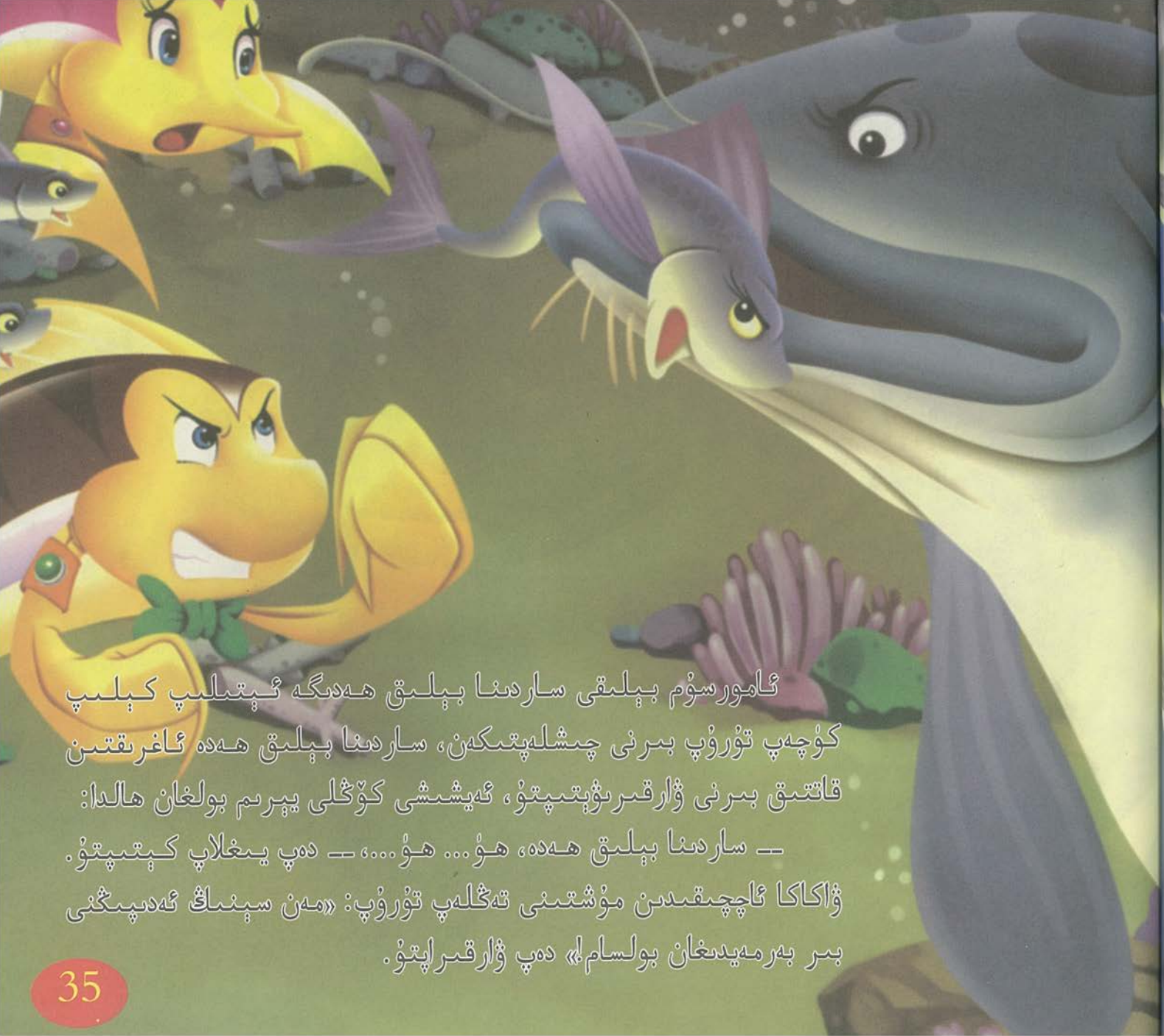

ئامورسۇم بېلىقى كەينىگە ئۆرۈلۈپ،
ساردىنا بېلىقىغا ئېتىلىپ كەپتۇ. بۇ ۋاقىتتا،
ساردىنا بېلىق ھەدە، چاققانلىق بىلەن
ئامورسوم بېلىقىنىڭ ھۇجۇمىدىن ئۆزىنى
چەتكە ئېلىپ، پات - پات ئەتراپقا قاراپ قو-
يۇپتۇ.

كۆپچىلىك ساردىنا بېلىق ھەدىنىڭ باتۇرلۇقىدىن قاتتىق تەسەرلىنىپ، ئۇنىڭغا مەدەت بېرىپتۇ. ئامورسۇم بېلىقى كۆپچىلىك ساردىنا ئالدىدا بۇرۇتمىنى تىترىتىپ ئىككى قېتىم يۈزىنى تۆكۈۋاپتۇ.

ئامورسۇم بېلىقى ساردىنا بېلىق ھەدىگە ئېتىلىپ كېلىپ
كۈچەپ تۇرۇپ بىرنى چىشلەپتىكەن، ساردىنا بېلىق ھەدە ئاغرىقتىن
قاتتىق بىرنى ۋارقىرىۋېتىپتۇ، ئەيشىشى كوڭلى يېرىم بولغان ھالدا:
— ساردىنا بېلىق ھەدە، ھۇ... ھۇ... — دەپ يىغلاپ كېتىپتۇ.
ۋاكاكا ئاچچىقىدىن مۇشتىنى تەڭلەپ تۇرۇپ: «مەن سېنىڭ ئەدەپىڭنى
بىر بەرمەيدىغان بولسام!» دەپ ۋارقىراپتۇ.

بۇ ۋاقىتتا، ئەقىللىق ھەم باتۇر ساردىنا بېلىق
ھەدە ئاغرىققا چىداپ، ئاغزىنى يوغان ئېچىپ، ئامور-
سۇم بېلىقىنىڭ بۇرۇتىنى ئۈزۈۋاپتۇ.

ئامور سۇم بېلىقى ساردىنا بېلىقىنىڭ قاتتىق
چىشلشىدىن ۋارقىراپ كېتىپتۇ، ساردىنا بېلىقى
قۇتۇلۇپ قاپتۇ. ئەيشىشى ساردىنا بېلىق ھەدىگە
قاراپ باش بارمىقىنى چىقىرىپ مەدەت بېرىپتۇ، كۆپ-
چىلىك خۇشال ھالدا:

— ساردىنا بېلىق ھەدە ھەقىقەتەن باتۇر ئىكەن-
سىز، — دەپ ۋارقىرىشىپتۇ.

ئەيشىشى كۆز يېشى قىلىپ تۇرۇپ، ساردىنا بېلىق ھەدىدىن: — ئاغرىۋاتامدۇ؟ — دەپ سوراپتۇ. ساردىنا بېلىق ھەدىنىڭ بەدىنىدە بىرنەچچە تال چىشنىڭ ئىزى بار بولۇپ، قان توختىماي ئېقىۋاتقان ئىكەن. ئۇ ئاغرىققا چىداپ تۇرۇپ: — سىلەر ھەرگىزمۇ بۇ ئەبلەختىن قورقماڭلار، — دەپتۇ. ۋاكاكامۇ ئۆزىنى تۇتۇۋالماي يىغلاپ كېتىپتۇ.

ئەيشىشى قايغۇرغان ھالدا:

— ئوبدان ھەدە، سىز ھەرگىز ئۆلمەيسىز، — دەپتۇ.

بېلىق، راكلارنىڭ ھەممىسى كوڭلى يېرىم بولۇپ:

— ھۇ... ھۇ...، ئۇ نېمىدېگەن بىچارە، — دەپ يىغلاپ

كېتىشىپتۇ. ئامورسۇم بېلىقى بۇنى كۆرۈپ، خۇشال

بولغىنىدىن:

— ھى... ھى...، سىلەرنىڭ ئايرىلىشقا كۆزۈڭلار

قىيمايۋاتامدۇ؟ بۈگۈن سىلەرنى بارار جايىڭلارغا ئاپد-

رىپ قويىمەن، — دەپتۇ.

ۋاكاكا غەزەپلەنگەن ھالدا ئامورسۇم بېلىقنى:
— سەن بەك رەزىل ئىكەنسەن، ئەدەپىڭنى بىر
بەرمىگىنىمنى كۆر، — دەپ تىللاپ كېتىپتۇ.

ئەيشىشى ئۆزىنى تۇتۇۋالغان ھالدا:
— ئاكا، قاراملىق قىلما، بىزنىڭ ماڭىدىغان ۋاق-
تىمىز بولدى، — دەپ پىچىرلاپتۇ.

دوستلار بىلەن ئايرىلىدىغان ۋاقىت كېلىشى بىلەن، ئەيشىشى توختىماي

كۆز يېشى قىلىپ:

— ساردىنا بېلىق ھەدە، سىلەر ئامان بولۇڭلار، دوستلار

خەير — خوش، — دەپتۇ. ۋاكاكامۇ دوستلىرىدىن ئايرىلىشقا

كۆزى قىيماي يىغلاپ تاشلاپتۇ.

ساردىنا بېلىق ھەدە كۆڭلى يېرىم بولغان ھالدا:

— سىلەرمۇ ئۆزۈڭلارنى ئاسراڭلار، — دەپتۇ.

تۇتقۇر كىتاب تور بېكەتى
www.turkitap.com
بۇغۇرە كىتابىنىڭ يېشى ئىدىيىسى

ئامورسۇم بېلىقى ئۆزىنى باسالماي:

— ھەي، بېلىجانلار كۆزۈڭلار قارىغۇ بولۇپ قالدىمۇ، يەنە مەن بىلەن ئىلىشماقچىمۇ؟ — دەپ
ۋارقىراپ قاپتۇ. ئەيشىشى بىلەن ۋاكاكا ئايرىلىشقا كۆزى قىيمىغان ھالدا ئەتراپقا قارايتۇ، ئاندىن
بېلىكىدىكى قىزىل كۈنۈپىكىنى بېسىپ، يۇقىرى ئاۋازدا:
— بىر، ئىككى، ئۈچ، ئۆزگەر، ئۆزگەر، لەھەڭگە ئۆزگەر! — دەپ ۋارقىرايتۇ.

ۋاكاكا ئاكا - سىڭىل كۆزىنى ئېچىپ، ئۆزلىرىنى
دەننى تاغىسىنىڭ ئىشخانىسىدا كۆرۈپتۇ. ئۇلار سېغىند-
غان ئانىسى ۋە دەننى تاغىسى بىلەن كۆرۈشۈپتۇ. ئانىسى
بالىلىرىنى كۆرۈپ خۇشاللىقىدىن:
- بەك ياخشى بولدى. ھەنم بولسا ساق - سالامەت
قايتىپ كەلدىڭلار! - دەپ تۈۋلەپ كېتىپتۇ.

ئەيشىشى تاقەتسىزلىنىپ:

— دەنى تاغامنىڭ لايىھىلەنگەن سەيلە ماشىنىسى بەك قالتىسكەن، مەن ئۇنى

بەك ياخشى كۆرۈپ قالدىم، — دەپتىكەن، ۋاكاكامۇ:

— بۇ قېتىمقى دېڭىز ئاستى چۈشى بەك قىزىقارلىقكەن، كېلەر قېتىم جەنۇبىي

قۇتۇپقا بېرىپ پىنگۋىنلارنى كۆرۈپ كېلەيلىچۇ، — دەپتۇ.

ۋاكاكا يەنلا ئەپسۇسلانغان ھالدا:

— دەننى تاغا، مېنى لەھەڭگە ئۆزگەرتىپ قوياالمىسىز؟

مېنىڭ ھېلىقى ياۋۇز ئامورسۇم بېلىقنىڭ تازا بىر ئەدېپى

بەرگۈم كېلىۋاتىدۇ، — دەپتۇ.

ئەيشى ساردىنا بېلىق ھەدىنى ئېسىگە ئېلىپ،

كۆز يېشىنى سۈرتكەچ:

— ساردىنا بېلىق ھەدە بەك بىچارە.

كەن، مەنمۇ لەھەڭگە ئۆزگىرىپ، ساردىنا

بېلىق ھەدىنى قۇتقۇزۇپ چىقمەن، —

دەپتۇ.

— سىلەرنىڭ تەلپىنڭلارنى ئويلشىپ بېقىشقا بولىدۇ، بىراق سىلەرمۇ ماڭا دېڭىز بىلىملىرىنى چوقۇم ياخشى ئۆگىنىپ، كەلگۈسىدە دېڭىز ئاستى جانلىقلىرىنى ياخشى قوغداشقا ۋەدە بېرىڭلار، — دەپتۇ دەننى تاغا.

ۋاكاكا ئاكا - سىڭىل دەننى تاغىسىدىن
مەمنۇن بولۇپ، ئۇنىڭدىن ئايرىلىشقا كۆزى
قىمىغان ھالدا:
— رەھمەت دەننى تاغا، خەير — خوش! —
دەپ خوشلىشىپتۇ.

ئامورسۇم بېلىقى

ئامورسۇم بېلىقى پۈتۈن دۇنياغا تارقالغان بولۇپ، كۆپ خىل تۈردىكىلىرى كۆلچەك ياكى دەريا قاتارلىق تىپىز سۇدا، ئاز بىر قىسىم تۈرلىرى دېڭىز ئاستىدا ياشايدۇ. ئامورسۇم بېلىقىنىڭ ئادەتتە قاسرىقى يوق، بېشى ياپىلاق، ئېغىزى چوڭ، ئېغىزى ئەتراپىدا ئۇزۇن بۇرۇن بار. بۇ ئۇلارنىڭ ئالاھىدىلىكى. ئۇلار بۇ ئارقىلىق پۇراق پۇرىيالايدۇ، ئامورسۇم بېلىقى كېچىسى ھەرىكەت قىلىپ، كۈندۈزى تىنچ سۇ ئاستى ۋە دەرىخ يىلتىزى ئاستىدا مۆكۈنۈۋېلىشنى ياخشى كۆرىدۇ. ئۇلارنىڭ قارنى چوڭ، ئوزۇقلۇقى كۆپ خىل بولۇپ، تۈرلىرى ھەرخىل. مەسىلەن: دەريا ئامورسۇم بېلىقى بولسا كىچىك سۇ قۇشلىرى، چاشقانلارنى ئوزۇقلۇق قىلىدۇ. ھەممىدىن دىققەت قىلىشقا تېگىشلىكى، ئامورسۇم بېلىقىنىڭ تۇخۇمداندا زەھەر بار. قالايمىقان ئىستىمال قىلغاندا، قۇسۇش، قورساق ئاغرىش، ئىچى سۈرۈش، نەپەس قىيىنلىق قاتارلىق ئەھۋاللار كۆرۈلىدۇ. ئېغىر بولغاندا پالەچ قىلىپ قويدۇ.

توپلام خۇلاسسىسى

ۋاكاكا بىلەن ئەيشىشى قوشماق ئاكا - سىڭىللار ئامېرىكىدا تۇغۇلغان بولۇپ، ۋاكاكا ئىنتايىن كەپسىز ئىدى، ئۇ دەننى تاغنىڭ يېڭىدىن ياسىغان كەشپىياتى «خىيالىي ساياھەت ماشىنىسى» نى قوزغىتىپ، ئەيشىشى بىلەن بىرلىكتە ئۇچار بېلىققا ئۆزگىرىپ دېڭىز ئاستىغا كىرىپ، نۇرغۇنلىغان دېڭىز ھايۋانلىرى بىلەن دوست بولۇپ، ئادەتتە ئاسان ئۆگەنگىلى بولمايدىغان دېڭىز ھايۋانلىرىغا دائىر بىلىملەرنى ئۆگىنىدۇ، ئۇنداقتا، ئۇلار بۇنىڭدىن كېيىن نېمە قىلىدۇ؟ كىچىك دوستلارنىڭ كېيىنكى ھېكايىمىزگە دىققەت قىلىشنى ئارزۇ قىلىمىز.

www.uighurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تور بېكەتى
ئۇيغۇر كىتاب تور بېكەتى

بىلىم — قولغىز يېتىدىغانلا جايدا.
بۇ كىتاب سىزگە ئەزەلدىن ئاڭلاپ باقمىغان
ھېكايىلەرنى ئېيتىپ بېرىدۇ.
بۇ كىتاب بالىلارنى ئىلىم - پەن قەسىرىگە
باشلاپ بارىدۇ.

مەجمۇئە نامى: دوكتور ئانا سۆزلەپ بەرگەن ھېكايىلەر
كىتاب نامى: ياۋۇز ئامورسۇم بېلىقى
تۈزگۈچى: لى چېنچېڭ
تەرجىمە قىلغۇچى: ئارزىگۈل ئابلىمىت
مەسئۇل مۇھەررىرى: نۇرئالىيە ئابدۇكېرىم
مەسئۇل كوررېكتورى: مەرھابا تەۋەككۈل
بەت ياسىغۇچى: ئۈرۈمچى بياۋگەنجى كىتاب لايىھەلەش چەكلىك شىركىتى
نەشرىيات: شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى
شىنجاڭ ئېلېكترون ئۈن - سىن نەشرىياتى

تارقاقچى: شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى
زاۋۇت: شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتى
فورماتى: 880mm × 1230mm 1/24
باسما تاۋىقى: 2

نەشرى: 2011 - يىلى 5 - ئاي 1 - نەشرى
بېسىلىشى: 2011 - يىلى 6 - ئاي 1 - بېسىلىشى
كىتاب نومۇرى: ISBN 978-7-5469-1357-5
ئومۇمىي باھاسى: 58.00 يۈەن (جەمئىي ئون كىتاب)

5.80

总定价: 58.00 元 (全十册)